

Nazwa

POCHODZENIE NAZWY SŁOPNICE

Obecna postać nazwy miejscowości Słopnice nie jest pierwotna. Choć już w roku 1418 pojawia się sformułowanie „de Słopnicze”, a w 1629 „Słopnice”, to jednak dzisiejsza nazwa wchodzi w użycie dopiero w XVIII, XIX wieku.

Wcześniej natomiast wieś zwała się Słopnicza (1400), Słopnicza (1405), Słopnica (1596, 1618, 1655, 1665, 1730, 1748). Nazywała się tak jak płynący przez nią potok – Słopnica. Mamy tu więc do czynienia z nazwą miejscową a zarazem rzeczną o identycznym brzmieniu. Analogicznych przykładów w pobliskich miejscowościach jest wiele. Na przykład: „rzeka Kasina, która płynie ze Śnieżnicy” (1254) oraz wieś „Kasina”; „potok Mszana” (1254) oraz miejscowość „Mszana” (1365); „Czarny Dunajec” (1234) – nazwa rzeczna oraz „Czarny Dunajec” (1350) – nazwa miejscowa; Łososina – nazwa rzeczna oraz miejscowa; „Kamienica” – nazwa rzeczna i miejscowa oraz „Ochotnica” – nazwa rzeczna i miejscowa. Nazwa rzeczna Słopnica względnie Słopnicza nie nastręcza trudności od strony znaczeniowej. Pochodzi ona od słowa: słop, słęp czyli sieć, rodzaj płotu do łowienia ryb.

Jest to prasłowiańskie zapożyczenie z języka fińskiego wyrazu „salpa”. Aleksander Brückner w „Słowniku etymologicznym języka polskiego” przytacza staropolski wyraz „słop, słopiec, słęp, słępica” jako zastawę, czyli „potrzask” (łapka na ryby). Tak więc staropolski wyraz „słop” używany często w wieku XV i oznaczający potrzask (łapkę na ryby) oraz sufiks - nica lub - nicza tworzą nazwę Słopnica lub Słopnicza. Nazwa ta oznacza rzekę, na której zastawiono łapki, potrzaski na ryby. O tym, że taka etymologia jest trafna, świadczy danina rybna uiszczana w Słopnicach. W ilustracji z 1564 roku jest na ten temat następująca wzmianka: „ Rybne. Wedla inwentarza p. blieszczyńskiego powinni z rzeki Czarny ci, którzy pstrągi ławiają, dawać na każdy rok po kopie 1 pstrągów. Zatem każdy wedla tegoż inwentarza, którzy jedno łowili zwierz ,jako kuny, lisy, sarny albo zające powinni każdy raty dawać pro anno po jednym, to co z tych zwierząt wyżej omienionych wyłowili. Ale iż się tego wszystkiego przezedziło i lesiech, i w rzecech, sprawę dał pan dzierżawca, iż nie dawają”.

Tak więc w połowie XVI wieku łowiono jeszcze ryby dla dzierżawców tylko w potoku Czarnym, gdyż w Słopnicy było ich już bardzo mało. Ale wcześniej, zapewne już w XIV wieku, łowiono tam pstrągi sposobem słopowym, aż w końcu w rybostanie bardzo się „przerzedziło”. Wyginęły pstrągi, z użycia wyszedł termin „słop”, ale zachowała się nazwa Słopnice.

Tekst pochodzi z książki autorstwa ks. Stanisława
Wojcieszka „Słopnice - dzieje wsi i parafii”